

עמ"ת 29136-04-25 - ללה גולייב נ' מדינת ישראל

סדר דין פלילי - מעצרים

בית המשפט העליון

עמ"ת 29136-04-25

לפני: כבוד השופטת דפנה ברק-ארז

העוררת: ללה גולייב
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-
לוד מיום 20.3.2025 במ"ת 61371-10-24
שניתנה על-ידי כבוד השופטת א' אורן
א' באייר תשפ"ה (29 אפריל 2025)
תאריך הישיבה:
בשם העוררת:
בשם המשיבה: עו"ד עילית מידן

מתורגמן לשפה האזרית:

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 20.3.2025 (מ"ת 61371-10-24, השופטת א' אורן). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרה של העוררת עד תום ההליכים.

2. ביום 31.10.2024 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום כנגד העוררת ובן-זוגה (להלן ביחד: הנאשמים). העוררת שהיא אזרחית אזרבייג'אן שוהה בארץ כתושבת ארעי מאז שנת 2020, כבת זוג של אזרח ישראלי. כפי שעולה מעובדות כתב האישום, במהלך שנת 2021, אדם המכונה אלשאן (להלן: אלשאן), הקשור למודיעין האיראני, יצר קשר עם בן-זוגה של העוררת, וגייסו לבצע משימות מסוימות שתכליתן איסוף מודיעין על מדינת ישראל. בהמשך, בשנת 2024 אלשאן קישר את בן-הזוג עם אדם נוסף במודיעין האיראני ששמו חסן (להלן: חסן, וביחד גם: הסוכנים), ומאותה עת ואילך בן-

הזוג החל לבצע גם עבורו משימות באופן ישיר. בכתב האישום צוין עוד כי בן-הזוג שיתף את העוררת בקשריו עם הסוכנים, במיהותם ובמעשי שביצע בשליחותם, וכי היא אף הצטרפה אליו לביצוע חלק מהמשימות. לפי המתואר, החל משנת 2021 ובפרט לאחר פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", הנאשמים קיימו מגעים עם הסוכנים וביצעו משימות רבות עבורם, לרבות צילום של מתקני תשתיות לאומיות ואתרים ביטחוניים, מעקב אחר אישים מסוימים וניסיון לגייס פעילים נוספים למשימות. כל זאת, כך נטען, בידעם כי הסוכנים פועלים מטעמה של איראן. בשל המעשים המפורטים בכתב האישום יוחסו לשניים העבירות הבאות: סיוע לאויב במלחמה לפי סעיף 99(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) בצירוף סעיף 29 לו, וכן ריבוי עבירות של מסירת ידיעה לאויב שעלולה להיות לתועלתו ושל מסירת ידיעה לאויב בכוונה לפגוע בבטחון המדינה לפי סעיף 111 לחוק זה.

3. ביתר פירוט, ביחס לעוררת נטען כי היא השתתפה עם בן-זוגה בצילום של מתקני חברת החשמל בתל אביב ובחדרה, כי היא נסעה יחד עמו לצלם מתקן תשתיות מים בחדרה, כי היא השתתפה עמו בחיפוש אחר משרד המשקיף על נמל חיפה כדי לשוכרו, כי היא צילמה יחד עם בן-הזוג קברי נופלים מאירועי השבעה באוקטובר, וכן כי היא השתתפה עמו בפעילות לתיעוד מטה המוסד. עוד נטען כי העוררת השתתפה עם בן-זוגה בבחינת ציוד הצילום שרכשו בהוראות חסן.

4. לצדו של כתב האישום הוגשה גם בקשה למעצרו של הנאשמים עד תום ההליכים. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתם, ובכלל זה הודאות מפורטות של הנאשמים, תמונות וסרטונים, תיעוד של העברות כספים שהועברו כתמורה לביצוע המשימות, התקשרויות בין הסוכנים ובן-הזוג, ועוד. כן נטען כי קיימות עילות מעצר בעניינם - יסוד סביר לחשש ששחרורם ממעצר יביא לשיבוש הליכי משפט ולהימלטות מהדין לפי סעיף 21(א)(1)(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996, יסוד סביר לחשש שיסכנו את ביטחון הציבור לפי עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק זה, וכן עילת מעצר סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לאותו חוק. בו ביום, הורה בית המשפט המחוזי, בהסכמת הנאשמים, על מעצרו עד למתן החלטה אחרת.

5. ביום 7.2.2025 העוררת הגישה עיקרי טיעון ביחס לשאלת קיומן של ראיות לכאורה בעניינה. העוררת עמדה על כך שהיא ובן-זוגה נחקרו בעת שהיו מנועי מפגש עם עורך דין, וטענה שיש לתת לכך משקל בעת שנבחנות הודאותיהם. העוררת הוסיפה והטילה ספק ביחס למהימנות האמור בזכרונות הדברים ובפרוטוקולים של חקירותיה, בהתחשב בכך שדבריה תורגמו לעברית מהשפה האזרית. לגופם של דברים, העוררת לא הכחישה שידעה כי בן-זוגה מבצע משימות עבור הסוכנים, אך טענה שלא ידעה כי אלו מהווים "אויב", וכי אף לא עלה בידי המדינה להוכיח כי הם אכן פועלים מטעם המודיעין האיראני. ביחס לאירועים שבגינם היא הואשמה, העוררת טענה כי ברובם היא התלוותה לבן-זוגה לאחר שזה הזמין אותה לטייל עמו, מבלי שידעה כי הוא מבצע משימות צילום במהלכם (מלבד מקרה יחיד שבו בן-הזוג שיתף אותה בכך שהוא במשימת צילום והיא ניסתה להניא אותו מכך). בנוסף, נטען כי

התמונות והסרטונים שהעוררת צילמה כלל לא הועברו לידי הסוכנים, אלא הועלו לחשבון האינסטגרם שלה. לבסוף טענה העוררת לאכיפה בררנית, בהתחשב בכך שהיו גורמים נוספים שידעו על אופי קשריו של בן-זוגה עם הסוכנים, והיה אף אדם אחר שהתלווה אליו בחלק מהמשימות, מבלי שאלו הועמדו לדין כמותה.

6. ביום 19.2.2025 הגישה המדינה עיקרי טיעון מטעמה בסוגית הראיות לכאורה. המדינה שבה וטענה שבידיה תשתית ראייתית רחבה להוכחת האישומים. ביחס לטיעוני העוררת, המדינה טענה כי היא הודתה בכך שידעה כי חסן הוא גורם מודיעין איראני, חשדה שכזהו גם אלשאן, והבינה שהמשימות שהנאשמים התבקשו לבצע הן "למכור את המדינה". כן נטען כי מקומן של הטענות ביחס לכך שהודאות העוררת תורגמו ונגבו תוך מניעת מפגש עם עורך דין - מצוי בהליך העיקרי. המדינה הוסיפה והתייחסה באופן פרטני לטענות העוררת באשר למודעותה לכך שהיא השתתפה עם בן-זוגה במשימות צילום עבור הסוכנים. בתוך כך, ביחס לשלושה מהאירועים שבהם היא נכחה, המדינה הפנתה לאמירות של העוררת בחקירותיה שמהן ניתן להסיק כי היא הייתה מודעת לכך שבן-זוגה נשלח לבצע במהלך אותם אירועים משימות עבור הסוכנים. יצוין כי ביום 23.2.2025 הודיע בן-זוגה של העוררת כי הוא מסכים לקיומן של ראיות לכאורה ביחס אליו.

7. ביום 24.2.2025 התקיים דיון בפני בית המשפט המחוזי. המדינה שבה על עיקרי טענותיה, והדגישה כי למרות שבן-זוגה של העוררת מסר שמעורבותה בביצוע המשימות הייתה גדולה יותר מכפי שהודתה בעצמה, המדינה בחרה להאשימה רק על בסיס הודאותיה המפורשות. המדינה התייחסה גם לטענותיה של העוררת כי הצילומים שביצעה נועדו לפרסום ברשת האינסטגרם, וטענה כי אלו מופרכות וחסרות יסוד. המדינה שבה גם על טענותיה שהעבירות המיוחסות לנאשמים מקימות חזקת מסוכנות ברמה הגבוהה ביותר, והוסיפה כי ביחס לעוררת מצטרף חשש ממשי משיבוש הליכי המשפט והימלטות מהדין. באת-כוחה של העוררת שבה גם היא על טענותיה, והטעימה כי העוררת כלל לא ידעה בעת ביצוע המשימות כי בן-זוגה נמצא במשימה או שהסוכנים הם גורמים איראניים, וכי לשיטתה הדברים עולים הן מחקירותיה והן מחקירותיו של בן-זוגה. היא הוסיפה כי גם אם העוררת הייתה יודעת על כך, הרי שעצם הידיעה אינו מספיק ושכדי להרשיעה כמבצעת בצוותא היה נדרש שיתוף פעולה ממשי מצדה, שלא הוכח.

8. כאמור בפתח הדברים בית המשפט המחוזי הורה על מעצרם של שני הנאשמים עד לתום ההליכים נגדם. ביחס לעוררת, בית המשפט המחוזי קבע כי ישנן ראיות לכאורה להוכחת הנטען בכתב האישום בנוגע לרוב האירועים. בהקשר זה נקבע, על בסיס אמירותיה של העוררת בחקירותיה, כי היא הודתה שידעה כי הסוכנים עבדו עבור איראן ושמטרת המשימות הייתה "למכור את המדינה", בלשונה שלה. כן נקבע כי ניתוח הארנק הדיגיטלי מצביע על כך שמקור התשלומים שהועברו לנאשמים הוא באיראן. בית המשפט המחוזי הדגיש כי מהחומר הראייתי ניתן ללמוד על חלקה הפעיל של העוררת בביצוע

המשימות בשליחות הסוכנים בצוותא עם בן-זוגה, מתוך ידיעה ברורה על מעשיו ועל מיהותם של הסוכנים. באופן יותר ספציפי, נקבע כי העוררת הודתה במיוחס לה בנוגע לצילום של מתקן חברת החשמל בתל אביב וכן לצילום של קברי החללים מהשבעה באוקטובר. עוד צוין, ביחס למשימה של איתור משרד המשקיף על נמל חיפה כדי לשוכרו, כי המשיבה אישרה צילום וידאו ותמונות בטלפון שלה בחיפה (אך ציינה שכך נעשה "שלא 'בשביל משהו'"). לצד זאת, נקבע כי חל כרסום ראייתי ביחס למשימת הצילום של מתקן המים בחדרה, על רקע "דלות הפרטים" העולים מ"ההודאה הלשונית" של העוררת. עוד נקבע כי להודאותיה האמורות של העוררת מצטרפות ראיות שמאמתות את הדברים כגון צילומים שביצעה במהלך האירועים המתוארים ואיכונים באתרים במועדים הרלוונטיים. ביחס לטענותיה המשפטיות של העוררת נקבע כי מאחר שידעה על כך שהסוכנים הם גורמי מודיעין איראניים, על קשריו של בן-זוגה עמם ועל המשימות שהוא ביצע עבורם יחד עמה - משימות שלהן פוטנציאל סיכון גבוה - הונחה תשתית לכך שמסירת הידיעות על ידיהם היו "אויב" כמשמעותו בחוק. בית המשפט המחוזי הוסיף כי מהראיות ניתן ללמוד שהעוררת הייתה מעורבת גם בביצועם של המעקבים שערך בן-זוגה בשליחותם של הסוכנים, וכי היא אף נטלה חלק בקבלת החלטות קודם לביצועם. עוד נקבע כי גם מעשים אלו, שבגינם היא לא הואשמה, מצביעים על המסוכנות הנשקפת מהעוררת. כמו כן, בית המשפט המחוזי התייחס גם לכך שהנאשמים נעצרו יחד במלון שאליו הגיעו לשם צילום ומעקב בסמוך לאתר בעל משמעות ביטחונית, בעקבות פנייה של חסן.

9. בהתבסס על קביעותיו בדבר קיומן של ראיות לכאורה, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של הנאשמים עד לתום ההליכים, ודחה את הבקשה כי הם יישלחו לתסקיר לצורך בחינת האפשרות לחלופת מעצר. בית המשפט המחוזי קבע כי חרף השוני בחלקם של הנאשמים בביצוע העבירות, בבחינת עוצמת הסיכון יש לתת את הדעת לא רק למעשיה של העוררת בצוותא עם בן-זוגה, אלא גם לעומק מעורבותה ומודעותה הברורה לפוטנציאל הסיכון הממשי לביטחון המדינה. לנוכח האמור נקבע כי מעשיהם של הנאשמים מצביעים על כך שהמסוכנות הנשקפת מהם היא ברף הגבוה ביותר. כן הוטעם כי המעשים שבוצעו לכאורה משליכים על הקושי הברור לתת בהם אמון בכל הנוגע לעמידה בהוראות במסגרת חלופת מעצר. נוסף על כך צוינו החשש מפני הימלטות של הנאשמים, על רקע היותה של העוררת אזרחית אזרבייג'אן שמשפחתה נמצאת שם ועומדת עמה בקשר הדוק, והחשש מפני שיבוש הליכי משפט בהתחשב בכך שהנאשמים הם בני-זוג.

10. הערר שבפני נסב על החלטתו של בית המשפט המחוזי, ומכוון הן כלפי ההחלטה בדבר קיומן של ראיות לכאורה בעניינה של העוררת והן כלפי ההחלטה שלא לבחון חלופת מעצר ביחס אליה. בעיקרו של דבר, העוררת שבה על טענותיה כפי שהועלו כבר בפני בית המשפט המחוזי. ביחס לראיות לכאורה נטען, בין השאר, כי חלק מהאירועים התרחשו קודם שיכולה הייתה להיות לעוררת מודעות כי אלשאן פועל בשליחות איראנית, וכי אין במודעות המאוחרת לכך כדי להשליך על האירועים שהתרחשו קודם לה. כן טוענת העוררת כי היא לא נטלה חלק ממשי באף אחת מהמשימות, אלא לכל היותר התלוותה

לבן-זוגה בעת שביצע אותן, ולכן גם אם ידעה על מהות המשימות עדיין היא אינה יכולה להיחשב כמי שביצעה אותן יחד עמו בצוותא. בנוסף העוררת טוענת כי אין בחומר הראיות כל הוכחה לכך שמי מהסוכנים הוא אכן גורם איראני, וכי אין די בכך שהנאשמים סברו שמדובר בגורם איראני כדי לקבוע כי מדובר באויב. לסיכום, העוררת טענה כי כל הודאותיה במשטרה, שעליהן הסתמכה החלטתו של בית המשפט המחוזי, עסקו במודעותה למעשיו של בן-זוגה, ולא התייחסו כלל למעשים שמיוחסים לה עצמה. ביחס לאפשרות של העברתה לחלופת מעצר הפנתה העוררת למספר החלטות שבהן הורו בתי המשפט, לרבות בית משפט זה, על העברת נאשמים בעבירות דומות לחלופת מעצר או על קבלת תסקיר מעצר בעניינם.

11. הדיון בפני התקיים ביום 29.4.2025. באת-כוחה של העוררת חזרה על הטענות שהועלו בשני המישורים - הן ביחס לראיות לכאורה והן ביחס לאפשרות של חלופת מעצר. מנגד, באת-כוח המדינה עמדה על כך שיש בתיק ראיות לכאורה, וסמכה את ידיה בעניין זה על החלטתו המנומקת של בית המשפט המחוזי. באת-כוח המדינה אף התנגדה להזמנת תסקיר, והדגישה את החשש להימלטות בהינתן זיקתה החלשה של העוררת לישראל, שאף משפחת המקור שלה אינה מתגוררת בה.

12. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות. החלטתו המנומקת של בית המשפט המחוזי מדברת בעד עצמה, ולא ראיתי להתערב בה.

13. אכן, עיון בחומר הראיות בתיק מלמד שהונח בסיס מספק לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמתה של העוררת במיוחס לה, באופן המקים בשלב זה בסיס למעצר עד תום ההליכים. הלכה למעשה, לשם ביסוס מסקנה זו בעת הנוכחית אין צורך להידרש למכלול הראיות בתיק, וניתן להסתפק בדברי העוררת בחקירותיה. גם אם אקבל את הטענה כי מלכתחילה העוררת לא הייתה מודעת למעשיו של בן-זוגה או לתכליתם, הרי שבהמשך היא הפכה לשותפה מודעת ופעילה למעשים. כפי שהסביר בית המשפט המחוזי בהסתמך על אמירותיה של העוררת עצמה, היא ידעה על מיהותם של הסוכנים ועל המשימות שבן-זוגה מבצע עבורם. במספר מקרים היא אף בחרה ליטול חלק בביצוען. מבלי לפרט ולהתייחס לכל אחד מהמעשים בנפרד, די לציין שהעוררת הודתה כי ידעה שהסוכנים פועלים מטעם המודיעין האיראני, כי ידעה לפחות על חלק מהמשימות שהוא הטיל על בן-זוגה, וכי אף הייתה מודעת לכך שתכליתן היא "למכור את המדינה" (לדוגמה: חקירה באזהרה מיום 30.9.2024 עמוד 2-4; חקירה באזהרה מיום 8.10.2024 עמוד 3; חקירה באזהרה מיום 10.10.2024 עמוד 5). לא למותר להזכיר בהקשר זה, על מנת להסיר ספקות, כי בהתאם לסעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין מודעות קמה גם בנסיבות של חשד בלתי מבורר, דהיינו עצימת עיניים. אני רואה צורך בשלב זה לטעת מסמרות בדבר המועד המדויק שבו גילתה העוררת מהו טיבם האמיתי של המעשים שבהם היא השתתפה. אולם כבר עתה ניתן לקבוע כי מודעותה התגבשה בתוך "תקופת הקשר" שבה לכאורה פעלו הנאשמים בשליחות הסוכנים.

14. בנוסף, העוררת מסרה שידעה כי עבור המשימות שבוצעו בהנחייתו של חסן הוא העביר להם כספים, ושבחלק מהמקרים הכספים שהתקבלו אף הועברו על-ידם לבני משפחתה של העוררת באזרבייג'אן (חקירה באזהרה מיום 8.10.2024 עמוד 3). העוררת אף הודתה בכך שנכחה עם בן-זוגה בצילום של קברי הנופלים מאירועי ה-7 באוקטובר, בידעה כי מדובר במשימה שהוטלה על-ידי הסוכנים וכי התמונות שצולמו מיועדות אליהם. לדבריה, היא אף חשבה ש"משהו לא טוב פה", כפי שהתנסחה בעניין זה (חקירה באזהרה מיום 7.10.2024, עמודים 5-6; חקירה באזהרה מיום 10.10.2024, עמודים 4-5). כמו כן, העוררת הודתה גם בכך שידעה בזמן אמת כי השהייה במלון, שבמהלכה היא ובן-זוגה נעצרו, הייתה לצורך משימת צילום עבור חסן, ושהיא אף ראתה את הסרטון שבן-זוגה צילם על מנת לשלוח לו (חקירה באזהרה מיום 30.9.2024, עמודים 4-5; חקירה באזהרה מיום 10.10.2024, עמוד 6). התמונה הלכאורית העולה מן המתואר היא שבניגוד לטענותיה, העוררת נטלה חלק ממשי בביצוע חלק מהמשימות, תוך שהיא מודעת לנסיבותיהן. על פני הדברים, גרסתה לפיה היא אך התלוותה לבן-הזוג, בין השאר ל"בילוי בפארק", וצילמה תמונות לחשבון האינסטגרם שלה - נראית מיתממת, ומכל מקום אין בה כדי לערער את התשתית הלכאורית שבחומר הראייתי.

15. אציין שהעוררת הוסיפה וטענה כי לצורך הוכחת העבירות שבהן היא מואשמת היה על המדינה להוכיח כי הסוכנים הם אכן גורמי מודיעין איראניים, כפי שנטען, וכי לא ניתן להסתפק בעניין זה בהשערותיהם של הנאשמים. כאן יש לומר שהעניין יתברר לגופו במשפט העיקרי, אך עיון בחומר החקירה מגלה כי אף בהקשר זה מצויות בידי התביעה ראיות ברמה מספקת בשלב הנוכחי, ובכלל זה תיעוד התשלום שנמסר לנאשמים אשר הועבר מארנק דיגיטלי שכתובת ה-IP שלו משויכת לאיראן וכתובתו הפיזית ממוקמת בטהראן (דו"ח ניתוח מיום 18.10.2024).

16. נוכח כל האמור, די לי בכך שקיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתה של העוררת בחלק ניכר מן האישומים כנגדה. זאת, גם אם ביחס לאחד האירועים (הצילום של מתקן תשתיות המים בחדרה) המסד הראייתי מצומצם יותר.

17. ניתנת האמת להיאמר: השאלה של הזמנת תסקיר בעניינה של העוררת העלתה אצלי התלבטות מסוימת. אין לכחד כי התמונה העולה מכתב האישום כמו גם מחומרי החקירה היא שהעוררת נטלה חלק מצומצם יותר במעשים מאשר בן-זוגה, ואף בצורה משמעותית למדי, באופן שהיה עשוי להצדיק הזמנת תסקיר. אולם, בהתחשב בטיב העבירות המיוחסות לעוררת, לא מצאתי כי יש בכך כדי להפחית מהמסוכנות הנשקפת ממנה. זאת, לנוכח חומרת המעשים המיוחסים לה, שאפילו מקצתם עלול להיות הרה אסון. על כך יש להוסיף כי עולה כאן חשש לא מבוטל להימלטות מהדין בשים לב לרקע האישי והמשפחתי של העוררת, שבהעדרו של בן-זוגה אין לה כל משפחה קרובה או אף חברים קרובים בארץ. חשש זה, שבעיני הוא חשש ממשי, מטה אף הוא את הכף נגד הזמנת תסקיר. אם כן, במקרה הנוכחי ובשלב זה ניתן לקבוע כי עוצמתן הגבוהה של עילות המעצר אינה מאפשרת להסתפק בחלופת מעצר,

אף ללא תסקיר מטעם שירות המבחן. למותר לציין כי ניתן יהיה לשוב ולבחון את הדברים בהמשך.

18. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ג אייר תשפ"ה (21 מאי 2025).

דפנה ברק-ארז
שופטת